

Jahon va moliya bozorlariga oid sharh

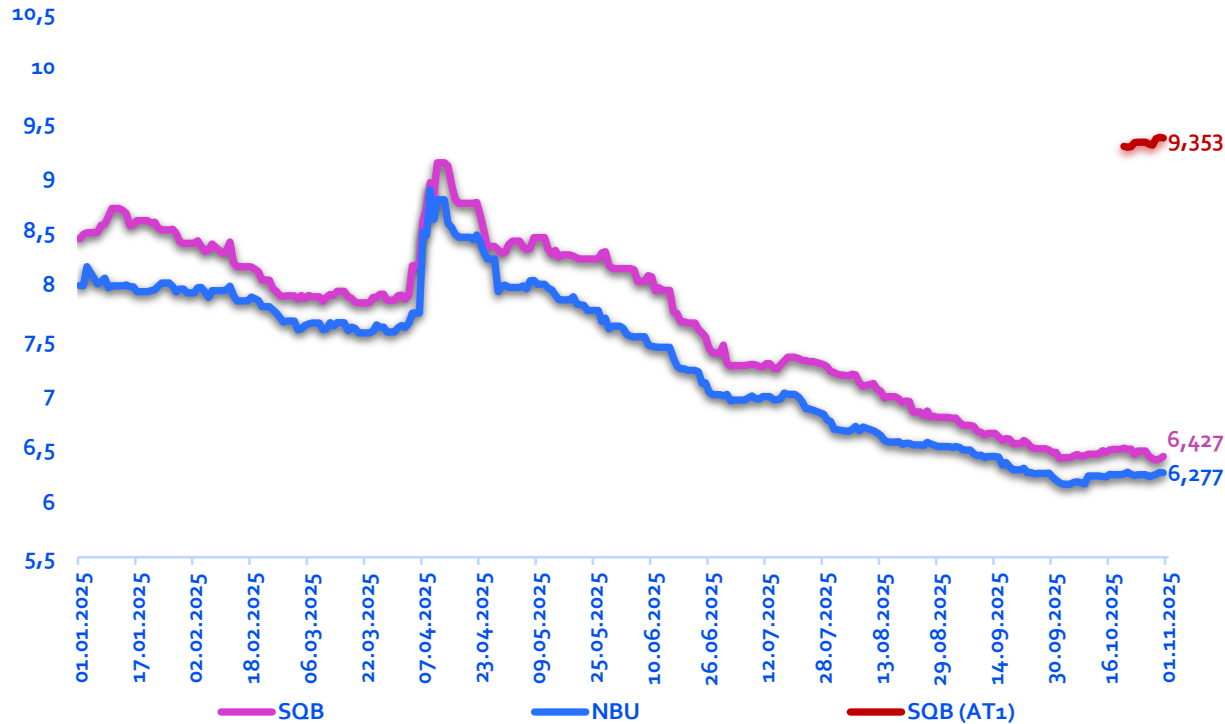
3 oktabr, 2025 yil

Bankni strategik rivojlantirish
departamenti

SQB va NBU evrobondlarining daromadliligi (2025-yil 1 yanvar-3 noyabr Bloomberg ma'lumotlariga ko'ra)

SQB va O'zmilliybank evrobondlarining daromadliligi, foizlarda

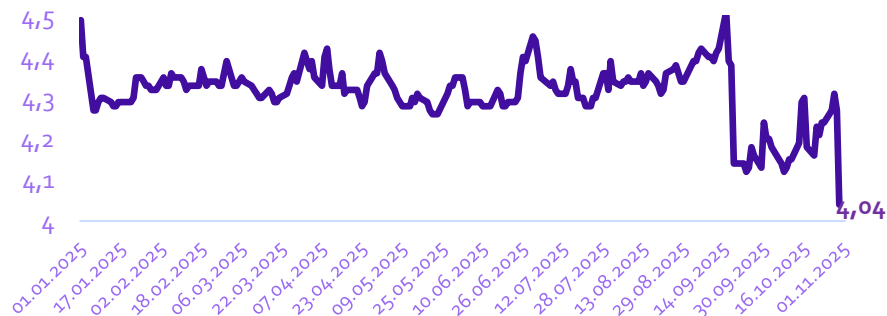

- 2024-yil iyul oyida SQB Londondagi fond birjasida xalqaro obligatsiyalarni joylashtirdi. Savdolarining birinchi kunida ularning daromadliligi 9,362%ni tashkil etdi.
- SQB obligatsiyalarining daromadliligi o'tgan hafta boshida 6,425% darajasiga yetdi. Haftaning oxiriga kelib esa bu ko'rsatkich ko'tarildi va 6,427% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon daromadlilik 6,392% – 9,126% gacha o'zgarib turdi.
- 2025-yil oktyabr oyida SQB muvaffaqiyatli ravishda Londondagi fond birjasida xalqaro qo'shimcha birinchi darajali kapital (AT₁) obligatsiyalarini joylashtirdi. Savdolarining birinchi kunida ularning daromadliligi 9,276%ni tashkil etdi.
- SQB obligatsiyalarining daromadliligi o'tgan hafta boshida 9,297% darajasiga yetdi. Haftaning oxiriga kelib esa bu ko'rsatkich ko'tarildi va 9,353% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon daromadlilik 9,269% – 9,360% gacha o'zgarib turdi.
- O'tgan hafta NBU evrobondlarining daromadliligi 6,241% darajasida bo'lgan. Haftaning yakunida daromadlilik ko'tarilib 6,277% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon bu ko'rsatkich 6,171-8,878% gacha o'zgarib turdi.

SOFR va Euribor

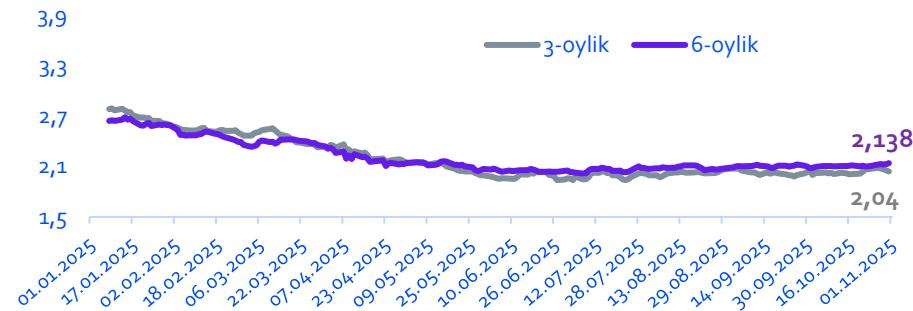
AQSH va Yevropadagi banklararo kreditlar bo'yicha o'rtacha foiz stavkasi

SOFR dinamikasi

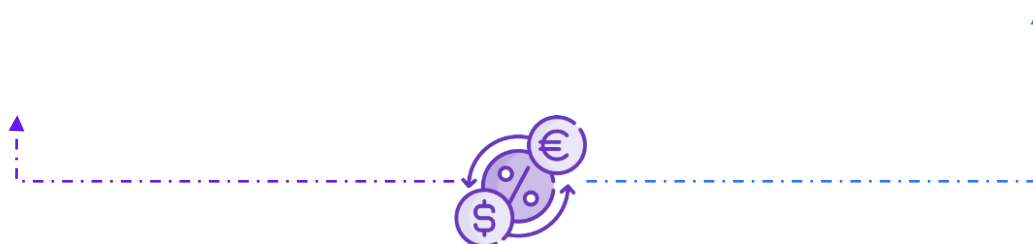

Yil boshidan buyon SOFR stavkasi 4,04-4,51% atrofida barqaror bo'lib turmoqda. Haftaning boshida SOFR stavkasi 4,27% ni tashkil etdi, haftaning oxiriga kelib esa u biroz pasayib, 4,04% ga yetdi. Bu bozor likvidligi va monetar siyosatdagi kutilmalarning o'zgarishlarini ko'rsatadi. Federal rezervning foiz stavkalari bo'yicha pozitsiyasi SOFR stavkasi darajasini belgilashda davom etmoqda. Siyosiy o'zgarishlar kutilmalari stavkada kichik o'zgarishlarga olib kelishi mumkin.

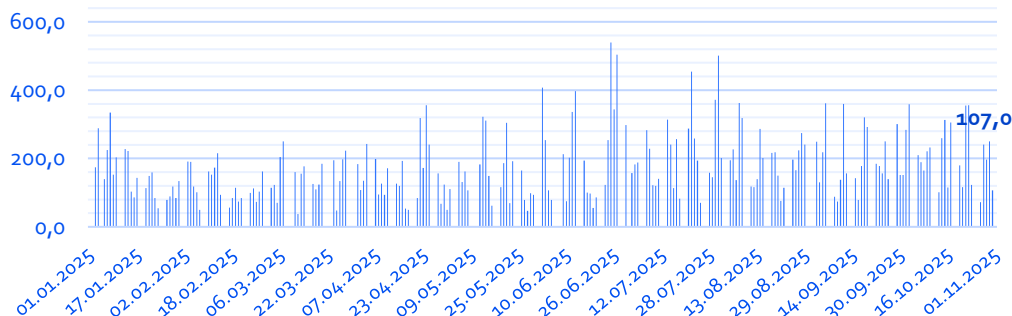
Euribor dinamikasi

Euribor kutilganidan tezroq pasaymoqda. Yevropa Markaziy banki foiz stavkasini tez sur'atlar bilan kamaytirishni davom ettirmoqda. Buning sabablaridan biri – inflyatsiyaning pasayishi. Yevropadagi ko'plab ipoteka kreditlari bog'langan Yevropa banklararo stavkasi (Euribor) o'tgan haftaning boshiga kelib 2,04% (3 oylik) va 2,138% (6 oylik) darajalariga tushdi. 2023-yilning oktyabr o'rtalarida foiz stavkasi 4% dan oshgan edi. Euribor stavkasining tarixdagi eng yuqori darajasi 2008-yilning qishida qayd etilgan bo'lib, u deyarli 5,5% ni tashkil etgan. Yil boshidan buyon maksimal ko'rsatkichlar 2,685% (6 oylik) va 2,789% (3 oylik) ni tashkil etdi.

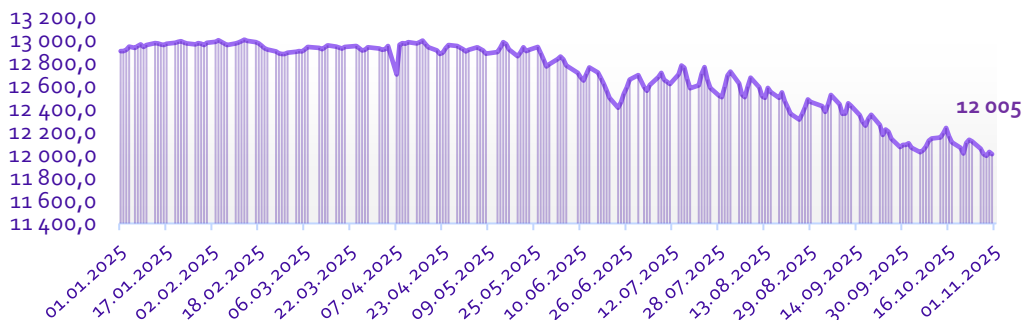

O'zbekiston Respublikasi valyuta birjasidagi savdo hajmi, mln dollar

- ✓ O'tgan hafta valyuta birjasidagi savdo **886,6** million dollarni tashkil etdi, bu o'tgan haftaning savdo hajmiga nisbatan **262,6** million dollarga kamroq.
- ✓ O'tgan haftaning boshida milliy valyutaning dollarga nisbatan maksimal kursi **12 053** so'mni tashkil etdi, keyin haftaning oxiriga kelib pasayib **12 005** so'mga yetdi.
- ✓ Har yili so'm o'rtacha **3,5-4,5%** ga devalvatsiyaga uchraydi, 2023-yildan tashqari (**9,77%**), bu holat Rossiya valyutasi devalvatsiyasi eksport tushumlari kamayishi va mehnat migrantlarining pul o'tkazmalari bilan bog'liq edi. Joriy yil boshidan buyon revalvatsiya **6,97%** ni tashkil etdi.

Dollarning so'mga nisbatan almashinish kursi

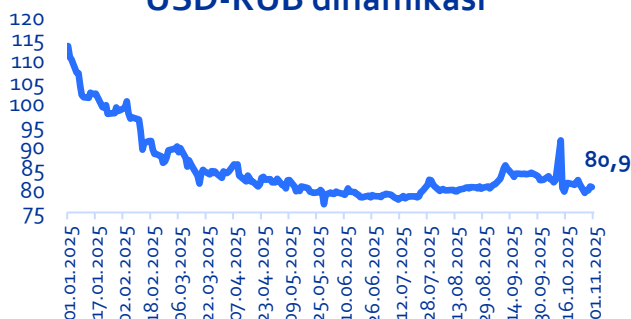

3.11.2025 yil holatiga ko'ra, aholi uchun dollar sotib olishda eng foydali kurs **Octobank**da qayd etilgan— **12 005** so'm. Boshqa banklarda esa kurs **12 010–12 065** so'm atrofida o'zgarib turdi.

Aholi uchun dollar sotish bo'yicha eng foydali kurs **Agrobank**da qayd etilgan — **11 960** so'm. Boshqa ko'plab banklarda esa kurs **11 950–11 915** so'm atrofida bo'lgan.

USD-RUB dinamikasi

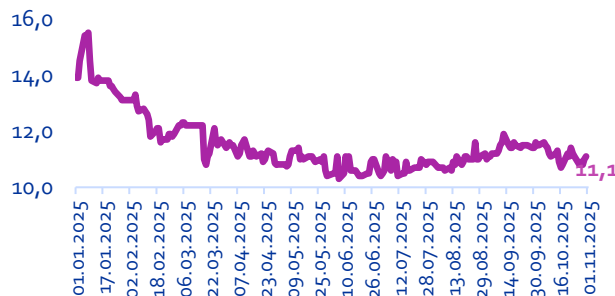
- **Rubl oktyabr oyi oxiriga kelib dollarga nisbatan biroz zaiflashdi.**

Oktyabr oyi oxirida rublning dollarga nisbatan kursi mo'tadil pasayishni ko'rsatdi. Savdo ma'lumotlariga ko'ra, 31-oktyabr kuni dollar 80,9 rublni tashkil etgan, bir hafta avval esa kurs taxminan 79,5 rubl atrofida edi. Shu tariqa, hafta davomida Rossiya valyutasi qariyb 1,7%ga qadrsizlandi.

Rubлга bosim kuchayishiga AQShda e'lon qilingan ijobiy makroiqtisodiy ma'lumotlardan so'ng xalqaro bozorda dollarning mustahkamlanishi, shuningdek haftaning boshida neft narxlarining tuzatilishi sabab bo'ldi. Bundan tashqari, importyorlar tomonidan valyutaga bo'lgan talabning ortishi ham qo'shimcha omil sifatida ta'sir ko'rsatdi.

Shu bilan birga, tahlilchilarning ta'kidlashicha, tebranishlar hanz cheklangan darajada qolmoqda: kurs 79–81 rubl atrofida diapazonda harakatlanmoqda, eksport tushumlari va soliq davri esa unga ma'lum darajada qo'llab-quvvatlov bermoqda.

RUB-YUAN dinamikasi

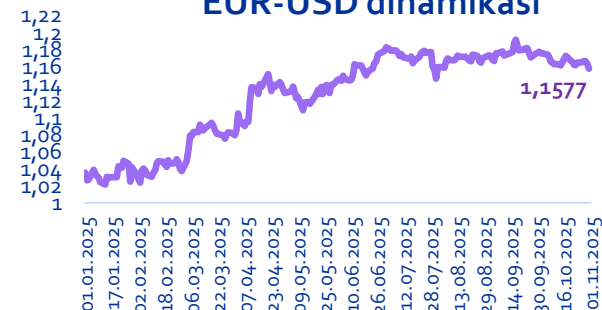

- **Rubl yuaniga nisbatan mustahkamlandi.**

2025-yil oktyabr oyi oxirida rublning Xitoy yuani kursiga nisbatan qiymati nisbatan barqaror bo'lib qoldi. 31-oktyabr holatiga ko'ra, 1 yuan 11,1 rublni tashkil etdi, haftaning boshida esa kurs 10,8–10,9 rubl atrofida tebranib turgan edi. Shu tariqa, hafta davomida rubl Xitoy valyutasiga nisbatan taxminan 2,8%ga mustahkamlandi.

Kursdagi tebranishlar yuanning xalqaro bozorlardagi mo'tadil dinamikasi, Rossiya va Xitoy o'rtasidagi eksport-import hajmining mavsumiy o'zgarishlari, shuningdek neft daromadlari va valyuta operatsiyalari ta'siri bilan izohlanadi. Tahlilchilarning ta'kidlashicha, rubl 10,8–11,1 rubl atrofida diapazonda barqarorligini saqlab qolmoqda, bu esa eksport tushumlari va iqtisodiy kon'yunktura tomonidan qo'llab-quvvatlanmoqda.

EUR-USD dinamikasi

- **Yevro dollarga nisbatan biroz pasaydi.**

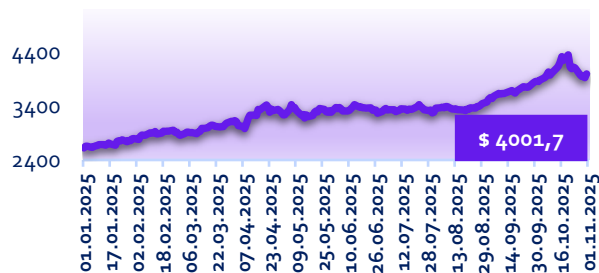
2025-yil oktyabr oyi oxirida yevroning dollarga nisbatan kursi mo'tadil pasayishni namoyon etdi. 31-oktyabr savdo yakunlariga ko'ra, yevro 1,1577 darajasida savdolashgan bo'lib, bu avvalgi hafta oxiridagi 1,1668 ko'rsatkichidan pastdir.

Yevro kursiga bosim AQShda e'lon qilingan kuchli makroiqtisodiy ko'rsatkichlar, xususan, bandlik va sanoat ishlab chiqarishi bo'yicha ijobiy ma'lumotlar fonida dollarning mustahkamlanishi bilan izohlanadi.

Tahlilchilarning ta'kidlashicha, pasayishga qaramay, yevro kursi 1,157–1,167 diapazonida saqlanib qolmoqda. Bu holat xalqaro valyuta bozoridagi nisbiy barqarorlikni aks ettirib, keskin tebranishlarni cheklab turadi.

Asosiy xom ashyo tovarlari narxlariga oid tahlil

Oltin narxlar dinamikasi
(bir untsiya uchun,
AQSh dollarida)

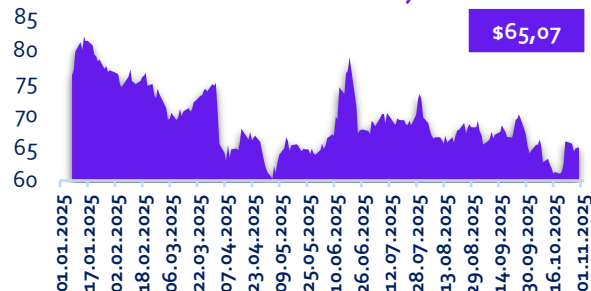
➤ Oltin narxlar pasaymoqda.

Oltinning narxi 10-oktabrdan beri birinchi marta bir untsiya uchun 4001,7 dollargacha tushdi. Bu pasayish AQSh va Xitoy o'rtasidagi savdo tarangligining yumshashi bilan bog'liq bo'lib, oltinning "xavfsiz boshpana" aktiv sifatidagi talabini kamaytirdi.

AQSh va Xitoyning asosiy savdo muzokarachilari bir qator bahsli masalalarda kelishuvga erishganini ma'lum qildi. Bu esa AQSh sobiq prezidenti Donald Tramp va Xitoy Xalq Respublikasi raisi Si Szinpin uchun bitimni yakunlash va global bozorlarga bosim ko'rsatgan savdo tarangligini yumshatish yo'lini ochdi.

Oltin narxlarining pasayishiga yuqori darajadagi "ortiqcha sotib olinganlik" (overbought), kuchli o'sish to'liqidan keyingi foyda fiksatsiyasi hamda xalqaro valyuta bozorida dollarning mustahkamlanishi sabab sifatida ko'rsatilmoqda.

Brent nefti narxlar dinamikasi
(bir barrel uchun,
AQSh dollarida)

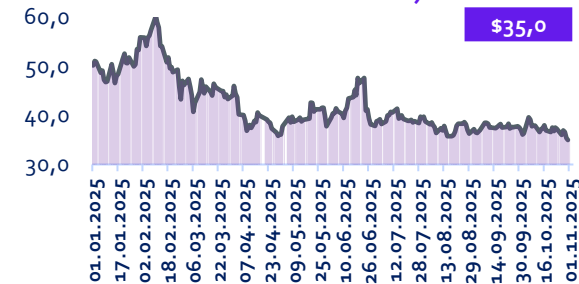
➤ Neft narxlar oshmoqda.

Osiyo savdolarining boshida neft narxlar o'sishni boshladi, bunga OPEK+ning 2026-yil birinchi choragida neft qazib chiqarishni oshirish rejasini to'xtatish haqidagi qarori sabab bo'ldi. Bu esa taklif ortiqqligi haqidagi xavotirlarni yumshatdi. Avvalroq alyans dekabr oyida qazib chiqarishni ko'paytirish bo'yicha kelishuvga erishgan edi, biroq sakkizta davlat yanvar–mart oylarida tanaffus qilishga qaror qildi.

Tahlilchilar ta'kidlashicha, ta'minot va talabdagi noaniqliklar, shuningdek AQShning rossiyalik kompaniyalarga qarshi sanksiyalari hamda infratuzilmaga uyushtirilgan hujumlar bilan bog'liq xavflar hanuz saqlanib qolmoqda.

O'tgan hafta Ukraina droni Tuapse portiga hujum qilib, yong'inga sabab bo'lgan edi. Oktyabr oyida Brent va WTI markali neft narxlar ketma-ket uchinchi oy davomida 2%dan ortiq pasaydi. Shunga qaramay, tahlilchilar o'z prognozlarini qayta ko'rib chiqmayapti, chunki qazib chiqarishning o'sishi va sust talab geosiyosiy xavflarni qoplab berayotganini ta'kidlamoqda.

TTF gaz narxlar dinamikasi
(megavatt-soat uchun,
AQSh dollarida)

➤ Yevropada gaz narxlar pasaymoqda.

Yevropada gazning ulgurji narxlar pasayishda davom etmoqda. Niderlandiyadagi TTF xabida 28-oktyabrda bir megavatt-soat uchun 36,9 dollardan 31-oktyabr holatiga ko'ra 35,0 dollargacha tushgan.

Narxlarining pasayishiga shamol energiyasi ishlab chiqarishining ortishi sabab bo'ldi, bu esa elektr energetikasi sohasida gazga bo'lgan talabni kamaytirdi. Qo'shimcha bosim sifatida Norvegiyadagi Troll konida texnik xizmat ko'rsatish ishlari yakunlanib, yetkazib berish hajmi oshgani qayd etiladi.

Gas Infrastructure Europe ma'lumotlariga ko'ra, Yevropa Ittifoqi gaz omborlari taxminan 82–83% hajmda to'ldirilgan, bu esa narxlarning o'sishini cheklab turibdi. Tahlilchilar ta'kidlashicha, bozor hozircha barqaror, biroq qish oylarida sovuq va shamolsiz ob-havo kuzatilsa, narxlarda tebranishlar yuz berishi mumkin.

Yangiliklar

Revolut Hindistonda UPI integratsiyasi bilan xizmatini ishga tushirdi

Revolut kompaniyasi Hindistonda o'z xizmatini rasmiy ravishda ishga tushirdi va mamlakatdagi Unified Payments Interface (UPI) — real vaqt rejimidagi to'lov tizimi bilan integratsiyalashdi.

Kompaniya 2030-yilga qadar Hindistonda 20 million foydalanuvchini jalb etishni maqsad qilgan bo'lib, bu orqali raqamli to'lovlar eng tez o'sayotgan bozorlaridan birida o'z ishtirokini kengaytirishni rejalashtirmoqda.

Central Asia Fintech Summit 2025: moliya sektori va fintex kompaniyalari raqamli transformatsiya loyihalarini muhokama qiladi

CAFS 2025 sammiti 13–14-noyabr kunlari Olmaotada (Almaty) bo'lib o'tadi va u mintaqadagi moliyaviy texnologiyalar sohasidagi tendensiyalar hamda chaqiriqlarni muhokama qilish uchun asosiy platformaga aylanadi.

Dastur doirasida plenar sessiyalar, panel muhokamalari, ekspertlar ishtirokidagi davra suhbatlari, shuningdek, raqamli moliya sohasidagi innovatsion yechimlar taqdimotlari o'tkazilishi rejalashtirilgan.

Turkiya: Fintex sohasiga rekord darajadagi investitsiyalar

2025-yilda Turkiyaning fintex sektori rekord miqdordagi — 201,3 million AQSh dollari hajmidagi investitsiyalarni jalb qildi. Bu ko'rsatkich o'tgan yilgi umumiy investitsiya hajmidan ham yuqori. Kapital jalb etishda yetakchi kompaniyalar orasida Midas (\$80 mln), Sipay (\$78 mln), Fimple (\$12 mln), Goldtag (\$10 mln) va Valenspara (\$8,1 mln) bor. Mazkur investitsiyalar mamlakatda raqamli moliyaviy yechimlarga bo'lgan qiziqishning ortib borayotganini yaqqol ko'rsatmoqda.

Santander Openbank va Yevropadagi iste'mol moliyasi bo'linmasini birlashtirdi

Santander kompaniyasi raqamli bank Openbankni va Yevropadagi iste'mol moliyasi bo'linmasini birlashtirib, ularni Openbank brendi ostida faoliyat yuritishga boshladi. Birinchi bozor sifatida Germaniya tanlandi.

Bu qadam raqamli banklar o'rtasidagi raqobatni kuchaytiradi va xalqaro kompaniyalar Germaniya bozorida bank xizmatlarini qanday transformatsiya qilayotganini yaqqol ko'rsatadi.